

ГЛАВА 30. РЯТУВАННЯ ЛЮДЕЙ НА ПОЖЕЖІ

30.1. Випадки, в яких проводяться рятувальні роботи

30.2. Способи та шляхи проведення рятування

30.3. Вимоги безпеки праці під час рятування людей та саморятування

30.1. Випадки, в яких проводяться рятувальні роботи

Рятувальні роботи організуються і проводяться у разі, якщо:

- є загроза людям від небезпечних факторів пожежі;
- люди не можуть самостійно залишити небезпечні місця;
- є загроза поширювання вогню і диму шляхами евакуації;
- передбачається застосування небезпечних для життя людей вогнегасних речовин і сполук.

30.2. Способи та шляхи проведення рятування

Порядок і способи рятування людей визначаються КГП і особами, які проводять рятувальні роботи, залежно від обстановки та стану тих, кого рятують.

Рятування людей на пожежі проводиться з одночасним розгортанням сил і засобів для гасіння пожежі.

Подача стволів для забезпечення умов безпечного рятування людей обов'язкова, якщо людям безпосередньо загрожує вогонь і шляхи рятування відрізані чи можуть бути відрізані вогнем.

У разі, коли сил і засобів недостатньо для одночасного рятування людей і гасіння пожежі, весь особовий склад працюючих підрозділів залучається до рятування людей, а КГП зобов'язаний викликати додаткові сили і засоби.

Для рятування людей потрібно використовувати найкоротші і найбезпечніші шляхи:

- основні входи і виходи;
- запасні виходи;
- віконні прорізи, балкони, лоджії, галереї, переходи з використанням зовнішніх пожежних драбин і застосуванням переносних пожежних драбин, автодрабин, автопідіймачів та інших рятувальних пристроїв, що є на оснащенні підрозділів;
- люки у перекриттях, якщо через них можна вийти з будівлі чи перейти у її безпечну частину;
- прорізи у перегородках, перекриттях і стінах, що зроблені пожежниками-рітівниками.

Основними способами рятування та евакуювання людей є:

- самостійний вихід людей;
- виведення людей, яких евакуюють у супроводі пожежних-рятівників, коли шляхи евакуювання задимлені або стан і вік людей, яких рятують, викликає сумнів у їх спроможності самостійно вийти з небезпечної зони (діти, хворі, люди похилого віку);
- винесення (рятування) людей, які не можуть самостійно рухатись;
- спуск людей, яких рятують, по зовнішніх та переносних пожежних драбинах, пожежних автодрабинах та автопідіймачами, за допомогою рятувальних мотузок тощо, коли шляхи рятування відрізані вогнем чи димом та інші способи рятування неможливі.

При проведенні рятувальних робіт необхідно:

- вжити заходів щодо попередження паніки, використовуючи технічні та інші можливості об'єкта і підрозділів цивільного захисту;
- залучити адміністрацію і обслуговуючий персонал;
- викликати швидку медичну допомогу та, у разі необхідності, інші служби взаємодії;
- надати постраждалим першу медичну допомогу силами особового складу підрозділів цивільного захисту;
- передбачити місця для розміщення людей, яких врятовано та евакуювано.

Пошук людей припиняється тільки після того, як всі приміщення та місця їх можливого перебування перевірені на їх наявність та встановлено, що всі люди евакуювані та врятовані з небезпечних зон.

30.3. Вимоги безпеки праці під час рятування людей та саморятування

Під час рятування людей на пожежі (аварії, стихійному лиху) керівник гасіння пожежі зобов'язаний визначити порядок і способи рятування людей залежно від обставин і стану людей, яким необхідно надати допомогу.

Для організації рятування людей з висоти використовуються стаціонарні та переносні пожежні драбини, автодрабини і автопідйомники, рятувальні мотузки, рятувальні рукава та інші пристрої.

Рятувальні роботи проводяться швидко, але з дотриманням запобіжних заходів, щоб не заподіяти шкоди людям, яких рятують. Заходи безпеки при цьому регламентуються вимогами та цими Правилами.

Забороняється користуватися для рятування та саморятування мокрими та вологими рятувальними мотузками, а також тими, що не знаходяться в оперативному розрахунку.

Рятування та саморятування можна починати тільки переконавшись, що довжина мотузки забезпечує повний спуск на землю (балкон і т.ін.), рятувальна петля надійно закріплена на особі, яку рятують (при саморятуванні – за конструкцію споруди), а рятувальна мотузка правильно намотана на карабін. Саморятування і рятування проводиться особовим складом у рукавицях, щоб запобігти травм рук.

У разі використання позаштатних технічних засобів необхідно керуватися рекомендаціями, які викладені в інструкціях з їх експлуатації.

Контрольні запитання:

1. В якому випадку проводяться рятувальні роботи?
2. Які шляхи є найнебезпечнішими під час рятування людей?
3. Які існують способи рятування та евакуювання людей?

4. Які заходи необхідно провести при проведенні рятувальних робіт?

5. Які вимоги безпеки праці визначено при проведенні рятування та саморятування?